

PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD

DYDD LLUN, 5 CHWEFROR 2018

Yn
bressenol: Cynghorydd Jones-Pritchard(Cadeirydd)

Cynghorwyr Ford, Goddard, Goodway, Kelloway, McKerlich,
Naughton a/ac Wong

45 : YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan y Cynghorwyr Burke-Davies, Lister, Murphy a Sandrey.

46 : DATGAN BUDDIANNAU

Ni ddatganwyd buddiannau ar gyfer y cyfarfod hwn.

47 : AELODAU'R PWYLLGOR

Yn ei gyfarfod ar 25 Ionawr 2018, penododd y Cyngor y Cynghorydd Ashley Lister yn lle'r Cynghorydd Saeed Ebrahim ar y Pwyllgor hwn.

48 : COFNODION

Cymeradwywyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 10 Hydref 2017 yn gofnod cywir, ac fe'u llofnodwyd gan y Cadeirydd.

Dywedodd y Cadeirydd fod llythyr wedi'i anfon ar ôl y cyfarfod diwethaf at yr Arweinydd yn amlinellu arsylwadau'r Pwyllgor mewn perthynas â chost democratiaeth. Hyd yn hyn, nid oes ymateb wedi'i gael.

49 : CANLYNIADAU AROLWG AELODAU HYDREF 2017

Cytunodd y Pwyllgor hwn ar 10 Hydref 2017 y fformat a'r cwestiynau i gael eu defnyddio yn Arolwg Aelodau Blynyddol 2017. Roedd yr arolwg ar gael i bob Cynghorydd naill ai'n electronig neu ar bapur o 30 Tachwedd hyd at 2 Ionawr 2018. Derbyniwyd 47 ymateb erbyn y dyddiad cau.

Derbyniodd y Pwyllgor adroddiad gydag dadansoddiad o ymatebion yr arolwg a manylion camau gweithredu ac ymatebion i faterion a godwyd yn y blychau testun 'am ddim' wedi'u paratoi gan Gyfarwyddwr Llywodraethu a Gwasanaethau Cyfreithiol. Cefnogodd y Pwyllgor y canfyddiad bod y diwrnod sefydlu yn ddefnyddiol iawn neu'n ddefnyddiol, a chredodd fod fformat y digwyddiad yn groesawgar ac yn llawn gwybodaeth, gan gynnig cyfle i Gynghorwyr newydd ac sy'n dychwelyd i gyfarfod mewn sesiwn anffurfiol ar gam cynnar a chael cyfarfod ag uwch swyddogion a gwasanaethau a derbyn amrywiaeth eang o wybodaeth.

Credodd y Cynghorwyr fod yr hyfforddiant ffurfiol a'r hyfforddiant grŵp wedi'i hwyluso'n ddefnyddiol yn bennaf. Roedd yr arolwg wedi amlygu, er y cydnabuwyd y dylai sesiynau allweddol fod yn hanfodol i bob Cynghorydd, fod angen adolygu'r meini prawf hanfodol wrth fynd ymlaen.

Canmolodd y Pwyllgor tîm y Gwasanaethau Aelodau ar y gwasanaeth sy'n cael eu darparu ar gyfer Cynghorwyr, ac o'r farn bod y gwasanaeth Ymholiad Aelodau ac amseroldeb ymatebion yn effeithiol iawn.

Yn gyffredinol credodd yr Aelodau fod y ddarpariaeth o liniaduron yn ddefnyddiol neu'n ddefnyddiol iawn, ond roedd sawl problem wedi'u codi ynghylch gallu'r dechnoleg ar ddyfeisiau symudol ac byddai'r rhain yn cael eu hymchwilio. Dywedodd y Cyfarwyddwr fod yn rhaid i'r Cyngor gadarnhau gyda chanllawiau diogelwch Technoleg Gwybodaeth y Llywodraeth Genedlaethol a sicrhau bod data'n ddiogel trwy'r amser.

Nododd y Pwyllgor fod cymorth parhaol yn cael ei roi i Gynghorwyr mewn perthynas â'r dechnoleg gan gynnwys mynediad at yr App Modern.Gov i ad-alw, darllen ac anodi dogfennau'n electronig yn haws.

PENDERFYNWYD – Nodi Arolwg Aelodau Blynyddol 2017 a chamau gweithredu arfaethedig.

50 : RHAGLEN DDYSGU A DATBLYGU AELODAU

Derbyniodd y Pwyllgor fanylion am hyfforddiant wedi'i wneud hyd yn hyd a'r rhaglen barhaus, ac ystyrion nhw adborth wedi'i dderbyn o Arolwg Aelodau Blynyddol 2017 yn enwedig am sesiynau wedi'u nodi'n rhain hanfodol a nifer y sesiynau hyn a gynhaliwyd yn yr ychydig o fisoedd cyntaf. Mae adborth gan Chwipiau Grŵp hefyd wedi codi pryderon am ddwysedd y misoedd cyntaf i Gynghorwyr ac wedi gofyn i'r Pwyllgor adolygu'r sesiynau wedi'u nodi'n rhai hanfodol wrth fynd ymlaen.

Atgoffodd y Cyfarwyddwr y Pwyllgor o bwysigrwydd rhoi gwybodaeth ddigonol i Gynghorwyr wrth gyflawni eu rolau yn enwedig i sicrhau eu bod yn gwbl ymwybodol o'u cyfrifoldebau a'r fframweithiau deddfwriaeth y mae'n rhaid iddynt weithio o fewn iddynt. Roedd y rhain yn cynnwys sesiynau penodol i bwyllgorau ar gyfer Pwyllgorau, Cynllunio, Trwyddedu, Archwilio a Rhianta Corfforaethol; Cod Ymddygiad i Aelodau; Rheoli Gwybodaeth a Diogelu Data i Aelodau fel Rheolyddion Data a rôl Cynghorydd fel Rhiant Corfforaethol ac ar gyfer Diogelu.

Roedd hefyd gan Gynghorwyr y gallu i ddefnyddio porthol eddysgu Cymru Gyfan i wneud hyfforddiant yn eu hamser eu hunain fel dewis arall i sesiynau hanfodol neu fel sesiwn gloywi i atgyfnerthu dysgu. Nodwyd hefyd fod Cynghorwyr yn cwblhau hyfforddiant yn eu rolau eraill er enghraifft fel Llywodraethwr Ysgol neu'n rhan o'u cyflogaeth arall. Cytunwyd y dylai'r holl Gynghorwyr gwblhau'r hyfforddiant hanfodol wedi'i gynnal gan y Gwasanaethau Democrataidd.

Amlinellodd aelod bwysigrwydd sesiynau gwybodaeth neu friffiau wedi'u targedu a fyddai'n rhoi i Gynghorwyr ddealltwriaeth well o faterion y maent yn penderfynu arnynt.

PENDERFYNWYD – Bod

1. y modiwlau canlynol yn cael eu hardystio'n rhai hanfodol i bob Cynghorydd eu cwblhau a derbyn diweddariadau fel sy'n briodol:

- (i) Cod Ymddygiad i Aelodau
- (ii) Llywodraethu Gwybodaeth a Diogelu Data
- (iii) Diogelu a Rhianta Corfforaethol
- (iv) Yn benodol i bwyllgorau.

Yr holl fodiwlau eraill i gael eu nodi'n rhai a argymhellir neu sy'n ddymunol.

2. Rhaid cwblhau'r holl hyfforddiant hanfodol cyn gynted â phosibl ac o fewn 12 mis;
3. Nodi'r sesiynau parhaus i gael eu trefnu mewn sesiwn benodol i wella defnydd Cynghorwyr o dechnoleg.

51 : GWASANAETHAU AELODAU - GWEITHGAREDDAU A MATERION CYMORTH I WASANAETHAU

Derbyniodd y Pwyllgor adroddiad ar berfformiad gwasanaethau a ddarperir ar gyfer Cynghorwyr.

Nododd y Pwyllgor fod y broses benodi ar gyfer Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd yn symud ymlaen at y cyfweiliad terfynol i gael ei gynnal ar ddiwedd mis Mawrth. Roedd y Pwyllgor Penodi'n cynnwys yr Arglwydd Faer, y Cynghorydd Derbyshire; yr Aelod Cabinet dros Gyllid, Moderneiddio a Pherfformiad; Cadeirydd Craffu Amgylcheddol, y Cynghorydd Patel; Cadeirydd y Pwyllgor hwn, y Cynghorydd Jones Pritchard a'r Cynghorydd Carter fel cynrychiolydd y Democrataid Rhyddfrydol.

Dywedodd Cyfarwyddwr Llywodraethu a Gwasanaethau Cyfreithiol, ar ôl i'r Pwyllgor Penodi benodi rhywun, fod angen i Bwyllgor y Gwasanaethau Democrataidd ddynodi'r ymgeisydd llwyddiannus fel Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd i gyflawni swyddogaethau gwasanaethau democrataidd y Cyngor.

Nododd y Pwyllgor ddata wedi'i dderbyn ar System Ymholiadau Aelodau, data tueddiadau ar ymholiadau wedi'u logio gan Gyfarwyddiaethau a data ar we-ddarlledu sy'n ymwneud â dangosydd perfformiad yng Nghynllun Cyflawni'r Gyfarwyddiaeth.

Derbyniodd y Pwyllgor y templed ar gyfer adroddiad Blynyddol Aelodau a nodwyd y byddai'r amserlen ar gyfer cyflwyno adroddiadau yn cael ei ddosbarthu i'r holl Gynghorwyr ym mis Ebrill.

PENDERFYNWYD – Bod

1. Nodi adroddiad materion y Gwasanaethau Cymorth a Gweithgareddau'r Gwasanaeth Aelodau;
2. Cynnig dyddiad dros dro ar gyfer cyfarfod arbennig y Pwyllgor hwn ar gyfer dydd Llun 9 Ebrill am 5.30pm ond i fod yn amodol ar benodi ymgeisydd llwyddiannus a dod â'r broses recriwtio i ben.

Daeth y cyfarfod i ben am 6.10 pm